

אלו נערות פרק שלישי כתובות

מא.

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

פ"ט א מ"י פ"ז מהל' נערה הל' י' ופ"ה מהל' סנהדרין הל' ד' ז' ב מ"י פ"ג מהל' גניזה הלכ' ט סמג עשין ע"א טור ח"מ ס"י שמת:
צ"א ג מ"י פ"ה מהל' סנהדרין הלכ' יד סמג עשין ע' צ"ב ד מ"י פ"ג מהל' מקי ממון הל' ז
צ"ג ה מ"י פ"ז סס הל' ופ"ה מהל' סנהדרין הלכ' ט סמג עשין טו ט"ע ח"מ ס"י א ס"י ז'
צ"ד ו ז מ"י פ"ח מהל' מקי ממון הלכ' ג [ז] סמג עשין פו ט"ע ח"מ ס"י שפט ע"ב ז ג ט: צ"ה ט מ"י פ"ה סס הל' ב סמג ט:

תוספות ר"ד (המשך)

ופגם ע"פ עצמו קמ"ל: ומתני' דלא כי האי תנא: ודנאי ר"ש בן יהודה: אומר משום (רב הונא) [ר"ש] אף בושת ופגם אינו משלם ע"פ עצמו לא כל הימנו שיפגום בהו של פלוני: ואינו משלם קנס ע"פ עצמו כדנפקין לו מאשר ירשיעון אלהים פרט לזרשיע את עצמו: ואי קשיא. הא תנן דבושת הוי ממון ומשלם ע"פ עצמו ובריש פרק המנחה אמרי' חסדא חסדא קנסא קמביית בבבל וקרי ההם לבושת קנס. תשובה לעולם: בושת ממון הוי עצמו: ואף עצמו שאין בו שום תירוט אלא שמין לפי הכביש והמתבייש והתם קרי ליה קנסא לומר שאין גובין אותו בבבל דכל מידי דאית ביה חסרון כפי גביני ליה בבבל אבל בושת דלית ביה חסרון כפי לא גבי' י"י בבבל כדאמרינן בפרק הובל: המת שורוי את פלוגי משלם ע"פ עצמו כדופריא לאו קנסא הוא דכפי שורוי של נזק כפי משלם ואף למי' דכי שוריה של מוק' כופרא ממונא הוי ומשלם ע"פ עצמו: המת שורוי את עבדו וכו'. בפרק שור שגנא ד' ה' מוכיח שאפילו שוריה של עבד אינו משלם ע"פ עצמו דכל ל' כסף הוו קנסא: זה הכלל וכו'. איתמר פלגא נזקא שחיבה תורה לשרו תם. ר"פ אמר ממנו. פ"י ומשלם ע"פ עצמו. רב הונא בריה דרב יהושע אמר פלגא נזקא קנסא רב פפא אמר ממנו סתם שוריים לאו בחזקת שימור קיימי. פ"י אם לא ישמרו בעלים שלא ייקון אינן בחזקת שימור מאליהן: שלא ייקון אלא מויקון אפילו נזקא דלאו אורחיה הלכך על מרייתו רמיא לנטייגו זה שלא שמרו בדיון הוא דלא דחס עליו דאתכי לא אייעד תורא. פ"י ואיתו מה שמשלם בדיון משלם. ורב הונא בריה דרב יהושע אמר פלגא נזקא קנסא סתם שוריים בחזקת שימור קיימי ובדיון הוא דלא לשלם כלל ורחמנא הוא דקנסיה כי היכי ונטייגו תורא. פ"י

וליתני אנתי. דהוי חדוש טפי דפטור אע"ג דמודה עששה פריעות: רבי שמעון בן יהודה אומר אף בושת ופגם אינו משלם ע"פ עצמו. אור"י דאי קאי ר"ש בן יהודה אמתנין דהכא הא דמשמע צריש נערה לקמן (דף מ:). לר"ש אי דקא תבע צושת ופגם מחייב ליה קרנן צושת היינו משום דהתם תבעו האצ תחלה ואין שייך לומר לאו כל הימנו כו' כדקאמר הכא ואין לריך לומר דתרי תנאי אליצא דר' שמעון (ו) ועוד לומר רש"א דההיא דלקמן איצא לזוקמי צבת גרים וניחא לה לדידה ולצבת לזכא למימר דלמא איצא חד צמדינת הים דלא ניחא ליה ומיכו אי קאי ר' שמעון אמתנין דצושת דמיימי לקמן צריש נערה (ג"ז סס) ע"כ ש"ר: תנאי אליצא דר' שמעון:

האומר ננתי בו'. מוזילא ש"ר ויולא צבון ועין ע"פ: תנא איצא למימר דאיתא צוה הכלל: וזה הכלל ב"ה המשלם יותר על מה שהיוק בו'. ואפילו למ"ד צפקא שור שנגח ארבעה וחמשה (צ"ק דף מ). דכופר היינו דמי המזיק לא חשיב יותר ממה שהיוק אע"פ שפעמים שוה מוזיק יותר מניזק דפדיין נפשו הוא נותן: לא נצרכא אלא לפחת נביאה. אע"ג דלאו לדידה שקיל מ"מ כיון דזכי ליה רחמנא חצי נזק חשבין ליה בתשלומין מה שפחתה הנצלה והכא לא שייך למימר קרנא דמורך צקיבא ציה כדלמר"י צהמנתי צקופו (צ"ק דף נה). דהתם ודאי שלא נהרג השור שייך לתומר הכי דלוי' לו למכור שורו צצביל' כן סבכור שיצבית אבל הכא מיד כשנהרג יש לו למכרו שידוע שתפחת הנצלה ותקרי:

תנינא תשלומי נזק מטפלים

בנביאה בו'. הכי דייקא לה צצבא קמא (דף י') צמתי צנזוקו לא קמתי אלל בתשלומי נזקו כו': אי משום חצי בופר לאו שיורא הוא וכו'. לאו פירכא היא אלל שיעויל הוא דלא תיקשי למ"ד פלגא נזקא ממונא מאי שייך דשייר חצי כופר ומשיי לא שייך כלום וחצי כופר לאו שיורא הוא וכן איכא צנויר צפ' ג' מיניס (דף נה) ושס) גצי' אי משום לא יחל לאו שיורא הוא וכן צפרק החליל (סוכה דף נה) ושס) וההוא דהתם מגומגס טפי:

ה

לא ואי אשמועינן מועד משום דקא משלם כוליה אבל תם אימא לא צריכא ת"ש (ש"ש) מה בין תם למועד ישותחם משלם חצי נזק מגופו ומועד משלם נזק שלם מן העלייה וכו' ולא קתני שהתם אינו משלם ע"פ עצמו ומועד משלם ע"פ עצמו תנא ושייר מאי שייר דהאי שייר חצי כופר אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא הא

מתני' פסיסי. צמ' מפרש אמאי לא תנא חכמתי: ואינו משלם קנס. צצבא קמא (ו) נפקא לן מודה צקנס פטור מאשר ירשיעון אלהים (ט) פרט למרשיע את עצמו: המי' שורי את פלוני. והריני חייב צכופר: הרי זה משלם ע"פ עצמו. קסבר כופרא ממונא: ענדו של פלוני. והריני חייב שלשים קלע: אינו משלם. דקנס נינהו שאפ"י אין יפה דינר נותן שלשים גב' דלא פגיס לה. אין לעו של חנוסה גדול כלעו של מפותה וכיון דלאו פגס דילה הוא מרימנין ליה למשקל מיניה צושת ופגם על פיו: אימא לא. נהימניה להחזיק את הלעו: לא כל הימנו. שיעזיף עליה לעו מזנה צעיר: ניחא לה לדידה. לשאת את הלעו כדי להסתכר הממון: לא ניחא להו לצני משפחה. וצ"ד אין עליהם לעשות דבר להחזיק צושתם: פלגא ניזקא. שמיצה מיניה שור תם: נמונא. ומשלם ע"פ עצמן: לאו צחוק שימור קיימי. אם לא ישמרו צעלים שלא ייקון איהם צחוקת משמרים מאליהם שלא ייקון אלל מויקון אפי' ניזקא דלאו אורחיה הלכך על מרייהו רמיא לנטייגיהו זה שלא שמרו צדין הוא דלישלם כולה אלל דרחמנא תם עליה ומיכה מה שמשלם צדין משלם: כי היכי דינייגריה. שיוסף שמירה על שמימיה: סנן. צצבא קמא: הניזק המזיק צתשלומין. שיהי' משפדין צצבר. ק"ד דהכי קאמר מרייכו מטי' להו צבאי' פסיקא דניזק משפדין פלגא ומניק פלגא: היינו דשייד ניזק צתשלומין. דמפסיק פלגא צממוניה: דלאו לדידה שקיל' דמה שנוטל צחנס נוטל: צתשלומין איטיה. צממיה: לא נצרכא אלל לפחת נצילה. הא דקמתי ניזק צתשלומין לאו צפלגא דקא צציק קאמר אלל צההויל פלגא ניזקא נמי דקיי' ליה רחמנא מפסיק כל פחת שפחתה נצילה מדמיה משעת מיתה עד שעת העמדה צדין ששמן את הנצלה כמה היה יפה השור בחייו וכמה היה נצילה יפה צצעת מיתה ומשלם החצי אלל מה שהזולו דמי נצילה משעת מיתה עד שעת מכירה נצילה אין המזיק משלם כלום צזאמו פחת וצצבא קמא (דף י') יליף לה מקראי ואשמעין האי תנא דפחת נצילה דניזק הוי: ששלומי נזק מלמד שבעלים מטפלין נצילה. תנא דצרייתא דריש ליסנא דמתניין דתנן צצבא קמא ומשלם תשלומי נזק צמייט צהרץ ותנא עלה צצרייתא (ס) דהאי דנקט תנא דמתני' תשלומי נזק ולא תנא משלם את המזק לזאשמועינן אלא שהניזק נוטל את נצילותו ומטפל זה ומוכרה והמזיק משלם עליה מה שחייבתו תורה אם תם חצי ואם מועד הכל ותרת' למה ליה לצני למיכתם צממני' דבעלים מטפלין נצילה: דקא יפקיד המותר: מן העלייה. מן המייטב צצנכסי' מוזיק דגצי' תם כתיב (שמות נה) וחלו את כספו וצמועד כתיב (שס) שלם שלם ששרי התרו והעידו צו לשמור שורו: שייך חצי כופר. לא שנה כל החילוקים צצנייהם כפי אף יש חילוק זה צצנייהם שהמועד שהמית את האדם משלם כופר שלם ותם שהמית אפילו חצי כופר דנינו צצניין וכן משלם השור ודרישין (צ"ק דף מא:) נקי מחצי כופר:

הגהות הב"ח
(א) תוב' ד"ה ר' שמעון וכו' דמרי תנאי אליצא דרבי שמעון ומיכו אי קאי ר"ש אמתנין וכו' דריש ועוד אמר רש"א וכו' דלא ניחא ליה הקי':

(א) ס"א עמתי ומכתי, (ב) צ"ק טו: (ג) ס"א נזקא קמא, (ד) ושם כל הסיניא וכו', (ה) עור צעבות (ג"ל, ג"א, ד) שם די: (ס) שם חז: (ז) וחס איצא לימי נמי הא שחתה בו כל"ל רש"י, (ח) נסוקה (י) וישי, (י) דף ע"ה, (כ) שמתו כצ"ל, (ל) צ"ק מ"ג, (מ) צ"ק צ"ד: (נ) דף צ"ג, (ס) חצי צממיה, (ס"א) חצי שייך לעיל צממיה, (ש) חצי שייך לעיל:

מוסף רש"י

פלגא ניזקא ממונא: דין הוא שישלמו ואינו קנס, ונפקא מינה דאי מודה ממין דלמו קסדי לא מייפטר (צ"ק ב"ז). לאו בחזקת שימור קיימי. שרגלין צנייהו ורייזין אמתנין וכו' דריש ועוד אמר רש"א וכו' דלא ניחא ליה הקי':

תוספות ר"ד

מתני' האומר פתיתי את בתו של פלוני משלם בושת ופגם ע"פ עצמו ואינו משלם קנס. האומר בבתי משלם את הקרן ע"פ עצמו ואינו משלם לא תשלומי כפל ולא ד'. ה'. המת שורוי את פלוני או שורו של פלוני הוי משלם על פי עצמו. המת שורוי עבדו של פלוני אינו משלם ע"פ אפילו לא מבעיא קאמר

עצמו. זה הכלל כל המשלם יתר ממה שהיוק אינו משלם ע"פ עצמו: וליתני לא מבעיא אנסתי דלא פגים לה אבל פתיתי דפגים לה אימא לא משלם בושת